

Sygn. akt IV CSK 667/14

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa A. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.
przeciwko "E." Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w M. i J. S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 21 maja 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego J. S.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

z dnia 20 maja 2014 r., sygn. akt V ACa 189/14,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) zasądza od pozwanego J.S. na rzecz strony powodowej
kwotę 3600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu
kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Nakazem zapłaty z dnia 7 stycznia 2013 r. Sąd Okręgowy w Toruniu uwzględnił żądanie nakazania pozwanym E. sp. z o.o. w M. i J. S. zapłaty solidarnie na rzecz A. sp. z o.o. w P. kwoty 1 304 576,35 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu, z tytułu odpowiedzialności wekslowej.

Po rozpoznaniu zarzutów pozwanych Sąd Okręgowy w Toruniu zawiesił postępowanie w stosunku do pozwanej E. sp. z o.o. z powodu ogłoszenia jej upadłości likwidacyjnej, a wyrokiem z dnia 22 listopada 2013 r. utrzymał w mocy nakaz zapłaty w stosunku do pozwanego J.S., zaś Sąd Apelacyjny w Gdańsku zaskarżonym wyrokiem z dnia 20 maja 2014 r. oddalił apelację tego pozwanego.

Sąd drugiej instancji wskazując, że pozwany podpisał weksel zarówno jako jego wystawca jak i jako poręczyciel stwierdził, że tak podpisany weksel jest ważny, gdyż dla ważności weksla nie jest istotne to, że pozwany reprezentował spółkę E., której dług wobec powódki zabezpieczał powyższy weksel in blanco wypełniony przez powódkę. Skoro pozwany podpisał się jedynie własnym nazwiskiem bez podania na wekslu jakichkolwiek informacji, że składa podpis jako przedstawiciel spółki kapitałowej, to weksel taki jest ważny a pozwany jest dłużnikiem wekslowym. Ponieważ pozwany podpisał weksel także jako poręczyciel, co jest dopuszczalne, odpowiada on wobec strony powodowej jako remitenta za zobowiązanie wekslowe na podstawie art. 32 w zw. z art. 101 i art. 102 pr. weksl.

W skardze kasacyjnej opartej na pierwszej podstawie i zarzucie naruszenia art. 101 pkt 7 w zw. z art. 10 pr. weksl., pozwany jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazał przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Stwierdził, że istnieje potrzeba jednoznacznego określenia relacji i zależności pomiędzy istnieniem wierzytelności w rozumieniu prawa cywilnego (ze stosunku podstawowego) a wekslem gwarancyjnym niezpełnym zabezpieczającym tę wierzytelność i udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy podpis reprezentanta osoby prawnej w miejscu wystawcy weksla, bez zaznaczenia, że podpis ten jest składany w imieniu osoby prawnej, rodzi odpowiedzialność, jako dłużnika wekslowego, osoby fizycznej podpisującej, w sytuacji, gdy wierzytelność

ze stosunku podstawowego zabezpieczona tym wekslem służy przeciwko osobie prawnej a nie osobie fizycznej podpisanej na wekslu w miejscu wystawcy.

Uzasadniając oczywistą zasadności skargi kasacyjnej stwierdził, że wprawdzie problematyka wekslowa jest zawila, ale znając poglądy doktryny i orzecznictwa można już *prima facie* stwierdzić wadliwość rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego, gdyż jeżeli weksel gwarancyjny z wystawienia osoby prawnej nie zawiera koniecznego elementu z art. 101 pkt 7 pr. weksl. i z tego powodu jest nieważny i nie rodzi zobowiązania wekslowego osoby prawnej, to nie przemienia się on w weksel własny osoby fizycznej podpisanej na wekslu w miejscu wystawcy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinien wykazać w pogłębionym wywodzie prawnym, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne. Wymaga to przedstawienia tego zagadnienia przez odpowiednie sformułowanie, wskazania przepisu prawa, na tle którego powstało oraz przedstawienia kontrowersji i rozbieżnych ocen prawnych jakie zagadnienie wywołuje, a także wykazania, że mają one poważny i uniwersalny charakter a mimo to nie doczekały się stanowiska Sądu Najwyższego koniecznego nie tylko do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy lecz także dla rozwoju judykatury (porównaj między innymi postanowienia z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 2002/1/11, z dnia 7 czerwca 2005 r. V CSK 3/05 i z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, niepubl.).

Jeżeli natomiast skarżący powołuje się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinien wykazać, że w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, bez potrzeby głębszej analizy oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa doszło w drugiej instancji do wydania oczywiście wadliwego wyroku (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004/6/100, z dnia 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004/3/49 i z dnia 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07, niepubl.). Chodzi zatem o naruszenie

przepisu nie budzącego żadnych wątpliwości, którego wykładnia i stosowanie są jasne, oczywiste i utrwalone w judykaturze.

Już samo tylko odwołanie się do wskazanego wyżej rozumienia obu tych przesłanek przedsądu pozwala stwierdzić, że nie może być oczywiście uzasadniona skarga kasacyjna, w sprawie, w której jednocześnie występuje istotne zagadnienie prawne dotyczące wykładni lub stosowania przepisu, który- jak twierdzi skarżący- został oczywiście naruszony.

Niezależnie od tego analiza uzasadnienia wniosku pozwanego o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania prowadzi do oceny, że nie wykazał on istnienia żadnej z powołanych przesłanek przedsądu. Nie wskazał żadnego przepisu prawa, na tle którego powstało zagadnienie prawne, jak również nie wykazał, że doszło do oczywistego naruszenia określonego przepisu prawa. Nie przedstawił też żadnego wyводу prawnego wskazującego na istnienie poważnych kontrowersji i rozbieżnych ocen prawnych, poprzestając na powołaniu się na dwa orzeczenia Sądu Najwyższego, dotyczące jednak innego zagadnienia niż występujące w sprawie, w której istotą sporu była ważność weksla i powstanie zobowiązania wekslowego pozwanego, który podpisał weksel jedynie własnym nazwiskiem jako wystawca i poręczyciel, choć wystawcą miała być spółka, której był prezesem. W tym zakresie wypowiedział się Sąd Najwyższy w orzeczeniach wskazanych przez Sąd Apelacyjny: z dnia 1 lutego 1935 r. II C 2373/34 (OSP 1936/1/667) i z dnia 2 listopada 1936 r. II C 1454/36 (OSP 1937, poz. 409), stwierdzając, że w takiej sytuacji weksel jest ważny i powstaje zobowiązanie wekslowe osoby fizycznej podpisanej na wekslu zarówno jako wystawcy jak i jako poręczyciela. Do orzeczeń tych skarżący nie odniósł się w żadnym zakresie, natomiast wskazał na orzeczenia z dnia 14 marca 1997 r. I CKN 48/97 (OSNC 1997/9/124) i z dnia 31 maja 2001 r. V CKN 264/00 (niepubl.) dotyczące sytuacji, gdy nie powstało zobowiązanie wekslowe, natomiast istnieje zobowiązanie cywilnoprawne, które weksel miał zabezpieczać i z którego wierzyciel może wywodzić swoje roszczenie cywilnoprawne.

Biorąc wszystko to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.